

JAMIYAT TARAQQIYOTIDA TASVIRIY SAN'ATNING O'RNI VA AHAMIYATI

Adxamova Oltinoy Rafiqjon qizi

Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti Tasviriy san'at yo'nalishi
1-bosqich magistranti.

Akbarova Rayhona Jamoliddin qizi

Andijon davlat pedagogika instituti Ijtimoiy gumanitar va san'at fakulteti Tasviriy san'at
yo'nalishi 1-bosqich talabasi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14750725>

Annotatsiya. Ushbu maqolada tasviriy san'at ta'limi to'g'risida, tasviriy san'atning ahamiyati inson hayotining turli jabhalarida katta rol o'ynashi haqida u nafaqat estetik zavq bag'ishlashi, shaxsiy rivojlantirishi, jamiyat taraqqiyoti uchun muhim rol o'ynashi haqida ko'plab ma'lumotlar yozilgan.

Kalit so'zlar: tasviriy san'at, dizayn, ijod, ta'lim, materiallar, usullar, kompazitsiya, go'zallik, taraqqiyot, kreativ.

THE ROLE AND IMPORTANCE OF FINE ART IN THE DEVELOPMENT OF SOCIETY

Abstract. This article is illustrative about art education, about the importance of fine art in various aspects of human life, about the fact that it not only provides aesthetic pleasure, personal development, and plays an important role for the development of society. data is written.

Keywords: fine art, design, creativity, education, materials, methods, composition, beauty, development, creative.

РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА В РАЗВИТИИ ОБЩЕСТВА

Аннотация. Данная статья носит иллюстративный характер. о художественном образовании, о значении изобразительного искусства в различных сторонах жизни человека, о том, что оно не только доставляет эстетическое удовольствие, развитие личности, но и играет важную роль для развития общества.

Ключевые слова: изобразительное искусство, дизайн, творчество, образование, материалы, методы, композиция, красота, развитие, креатив.

Tasviriy san'at ta'limi – bu o'quvchilarni san'atga qiziqtirish, ularning tasavvurini kengaytirish, ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan ta'lim yo'nalishi. U o'z ichiga turli san'at turlari bilan tanishish, chizmachilik, bo'yoqchilik, haykaltaroshlik, grafik dizayn, dekorativ amaliy san'at va boshqa ijodiy faoliyatni qamrab oladi.

Tasviriy san'at ta'limining maqsadlari:

1. Estetik tarbiya: O'quvchilarning go'zallikni anglash va qadrlash qobiliyatlarini shakllantirish.

2. Ijodiy fikrlash: Tasavvur va kreativ fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

3. Texnik mahorat: Chizish, ranglarni uyg'unlashtirish, shakllarni yaratish kabi ko'nikmalarni o'rgatish.

4. Madaniy meros: Milliy va jahon san'ati namunalarini o'rgatish orqali madaniy qadriyatlarni o'zlashtirish.

5. Shaxsiy rivojlanish: Mustaqil ijod qilishga bo'lgan ishonchni shakllantirish va o'zini ifoda etish imkoniyatini berish.

Tasviriy san'at ta'limining asosiy yo'nalishlari:

1. Akademik chizmachilik va bo'yoqchilik: Realistik tasvir yaratish uchun asosiy bilimlar va texnikalarni o'rganish.

2. Dekorativ va amaliy san'at: Bezak buyumlari, naqshlar, milliy hunarmandchilik mahsulotlarini yaratish.

3. Dizayn: Grafik dizayn, interyer dizayni va reklama san'ati asoslari.

4. Haykaltaroshlik: Hajmiy shakllarni yaratish uchun materiallar va texnikalardan foydalanish.

5. San'at tarixi: Turli san'at davrlari va uslublarini o'rganish.

Usullari:

Amaliy mashg'ulotlar (chizish, rang berish, modellash);

Vizual ko'rgazmalar (rasmlar va san'at asarlarini tahlil qilish);

Nazariy darslar (san'at tarixiga oid ma'lumotlar);

Tasviriy san'at ta'limi nafaqat professional rassomlar, balki ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishni istagan har bir inson uchun foydalidir.

Tasviriy san'at ta'limi – bu bolalarga chizish, bo'yash, haykaltaroshlik, grafika va boshqa san'at turlari bo'yicha bilim va ko'nikmalarni o'rgatish jarayoni. Ijodkorlikni rivojlantiradi:

Bolalarning tasavvurini, xayoliy fikrlashini, mustaqil fikrlashini rivojlantiradi. Estetik didni shakllantiradi: Go'zallikni idrok etish, ranglarni uyg'unlashtirish, kompozitsiyani tushunishga yordam beradi. Motorika va koordinatsiyani yaxshilaydi: Chizish jarayoni qo'lning mayda motorikasini, ko'z va qo'l koordinatsiyasini rivojlantiradi. Ruhiy holatga ijobiy ta'sir ko'rsatadi: Ijod jarayoni stressni kamaytiradi, kayfiyatni ko'taradi, o'ziga ishonchni oshiradi.

Dunyoqarashni kengaytiradi: Bolalar atrof-muhitni kuzatishni, tahlil qilishni, o'z fikrlarini ifoda etishni o'rganadilar. Ko'rsatma: O'qituvchi namuna ko'rsatib, bolalarga bosqichma-bosqich chizishni o'rgatadi. Izoh: O'qituvchi jarayonni tushuntirib, bolalarga mustaqil ishlashga yordam beradi.

Mashqlar: Turli xil mashqlar (masalan, chiziqlar chizish, ranglarni aralashtirish) orqali ko'nikmalarni oshirish. O'yinlar: O'yin shaklida o'tkaziladigan mashg'ulotlar bolalarni jalb qiladi va qiziqtiradi. Ekskursiya: Muzey, galereya, tabiatga ekskursiyalar bolalarga yangi g'oyalar beradi.

Tasviriy san'at ta'limini tashkil etishda quyidagilarga e'tibor qaratish lozim: Bolalarning yoshi va rivojlanish xususiyatlarini hisobga olish. Qiziqarli va xilma-xil usullardan foydalanish.

Ijodiy muhit yaratish. Bolalarning mustaqilligini rag'batlantirish. Tasviriy san'at ta'limi bolalarning har tomonlama rivojlanishi uchun muhim ahamiyatga ega. Ularga ijodiy qobiliyatlarini ochish, dunyoni go'zalliklarini kashf etish va o'zlarini ifoda etish imkoniyatini beradi. Tasviriy san'atning ahamiyati inson hayotining turli jabhalarida katta rol o'ynaydi. Bu nafaqat estetik go'zallikni tarbiyalaydi, balki ijodiy fikrlash, madaniy merosni saqlash va shaxsiy rivojlanishga ham xizmat qiladi.

Tasviriy san'atning ahamiyati quyidagilarda namoyon bo'ladi:

1. Estetik tarbiya va go'zallikni anglash: Insonlarda tabiat va hayotdagi go'zallikni ko'ra olish qobiliyatini rivojlantiradi. Hayotga bo'lgan ijobiy munosabatni shakllantiradi. Atrof-muhitni o'zgacha ko'z bilan kuzatish va qadrlashni o'rgatadi.

2. Ijodiy fikrlash va qobiliyatni rivojlantirish: Tasviriy san'at insonda ijodiy fikrlash va yangicha yondashuvlarni rivojlantiradi. Mustaqil ijod qilishga undaydi va yangi g'oyalarni amalga oshirishga yordam beradi. Muammolarni hal qilishda kreativ yondashuvni shakllantiradi.

3. Madaniy merosni saqlash: Milliy va jahon san'atiga bo'lgan qiziqishni oshiradi.

Madaniyat va tarixiy qadriyatlarni avlodlarga yetkazadi. Turli xalqlar va madaniyatlar o'rtasida o'zaro hurmatni rivojlantiradi.

4. Ruhiy va hissiy rivojlanish: Insonning ichki dunyosini ifodalashga yordam beradi.

Stressni kamaytiradi, psixologik farovonlikni oshiradi. O'zini anglash va shaxsiy muvozanatni saqlashda qo'llab-quvvatlaydi.

5. Ta'lim va rivojlanish vositasi: Bolalar va yoshlarda qo'l motorikasi, e'tibor, sabr-toqatni rivojlantiradi. Ranglar, shakllar va kompozitsiya haqidagi bilimlarni shakllantiradi. Akademik muvaffaqiyatga ijobiy ta'sir ko'rsatadi, chunki ijodiy jarayon miya faoliyatini faollashtiradi.

6. Jamiyatdagi o'rni: Jamiyatning madaniy rivojlanish darajasini belgilaydi. Ijtimoiy mavzularni ko'taradi va muhim masalalar haqida o'ylashga undaydi. Ommaviy madaniyat va dizaynning rivojlanishiga hissa qo'shadi.

Xulosa

Xulosa o'rnida aytishimiz mumkinki tasviriy san'at insonni ichki va tashqi dunyosi o'rtasida ko'priq sifatida bog'laydi. U faqat go'zallik yaratish vositasi emas, balki hayotning barcha sohalarini boyituvchi kuchli vositadir.

Umuman olganda, tasviriy san'at inson hayoti uchun bebaho ahamiyatga ega. U nafaqat estetik zavq bag'ishlaydi, balki shaxsiy rivojlanish, jamiyat taraqqiyoti va madaniy merosni boyitishda muhim rol o'ynaydi.

REFERENCES

1. Xudoyberganov R.A "Rangshunoslik asoslari"-T G'.G'ulom nashr 2006
2. Hasanov R "Maktabda tasviriy sanat mashg'ulotlarini takomillashtirish yo'llari" O'qituvchi nashryoti. Toshkent 1986
3. Saidaxmedov.N "Yangi pedagog texnologiyalari" Moliya nashryoti Toshkent 2003
4. S.F.Abdirasilov. Tasviriy san'at o'qitish metodikasi. - T.: "Fan va texnologiya" 2012, 8-7-betlar